

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4100-09-03/2013
P/13/179

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/179 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/14 – województwo mazowieckie w zakresie realizacji planu finansowego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Witold Markiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84605 z 21 stycznia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, ul. Żółkiewskiego 17, 05-075 Warszawa, zwany dalej „Inspektorem”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Alicja Nowakowska – Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zwana dalej „Wojewódzkim Inspektorem” (dowód: akta kontroli str. 2-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie planu finansowego w 2012 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

Zaplanowane na rok 2012 dochody Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie w kwocie 1 509,0 tys. zł zostały zrealizowane w 124,2%. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa. W Inspektoracie podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 11 915,6 tys. zł (99,7% planu po zmianach).

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 10,1% zrealizowanych przez Inspektorat wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym Inspektoratu na 2012 r. dochody budżetu państwa² zaplanowano w kwocie 1 509,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 1 874,0 tys. zł, tj. 124,2% kwoty planowanej. Były one o 31,0% wyższe od dochodów uzyskanych w 2011 r. (1 430,2 tys. zł). Głównymi źródłami dochodów były wpływy z usług – 1 537,0 tys. zł oraz ze sprzedaży wyrobów – 208,2 tys. zł. Na wyższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów wpływ

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Inspektorat realizuje dochody w rozdziale 01032 – Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa i w rozdziale 01093 – dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych.

miało zwiększenie eksportu płodów rolnych i owoców do krajów trzecich³, skutkujące wzrostem obowiązkowych kontroli fitosanitarnych przeprowadzonych u producentów⁴.

(dowód: akta kontroli str. 4-46, 52-56)

Na podstawie kontroli 50 dowodów księgowych i odpowiadającym im zapisom księgowym na koncie 720 (przychody z tytułu dochodów budżetowych) na łączną kwotę 71,7 tys. zł stwierdzono, że wszystkie objęte badaniem należności zostały przypisane terminowo w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę tych zapisów, a należności z nich wynikające zostały w 49 przypadkach uregulowane przez zobowiązane podmioty⁵.

(dowód: akta kontroli, str. 342-349)

Uzyskane dochody były przekazywane w odpowiednich kwotach i terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa⁶.

(dowód: akta kontroli, str. 47-51)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność planowania oraz realizację wykonanie dochodów budżetowych państwa⁷.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu faktycznego

Na koniec 2012 r. wystąpiły należności budżetowe w kwocie 93,6 tys. zł, w tym zaległości netto stanowiły kwotę 56,7 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 0,5 tys. zł, a zaległości netto niższe o 14,2 tys. zł. Zaległości dotyczyły wpływów z usług – 35,1 tys. zł (61,9%), wpływów z grzywien i mandatów – 19,7 tys. zł (34,7%) oraz wpływów ze sprzedaży wyrobów – 1,9 tys. zł (3,4%).

(dowód: akta kontroli str. 67-75)

Inspektorat w 2012 r. wystawił 361 wezwań do zapłaty na kwotę 131,8 tys. zł, na podstawie których do końca 2012 r. wyegzekwowano kwotę 113,0 tys. zł, tj. 85,9% dochodzonych należności.

Analiza dochodzenia należności wykazała, że wszystkie wezwania do zapłaty wystawiono w 2012 r. po upływie co najmniej 67 dni od upływu terminu płatności. Stwierdzono też zwłokę w wystawieniu tytułu wykonawczego oraz dochodzeniu należności na drodze postępowania sądowego.

(dowód: akta kontroli str. 76-81)

W okresie objętym kontrolą nie wydano decyzji o umorzeniu lub zastosowaniu ulgi w spłacie zaległości. W dwóch przypadkach dokonano spisania w straty należności dłużników, przeciwko którym prowadzone było postępowanie egzekucyjne i sądowe na łączną kwotę 3,1 tys. zł.⁸

(dowód: akta kontroli str. 84-98)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Analiza 361 wezwań do zapłaty wobec dłużników wykazała, że zostały one wystawione po upływie od 67 do 519 dni⁹ od upływu terminu płatności, co wskazuje na brak systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań, skutkujące opóźnieniami w podejmowaniu działań windykacyjnych. Do systematycznej kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych wierzyciel obowiązany był na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Finansów

³ Kraje niebędące członkami Unii Europejskiej.

⁴ W 2012 r. wydano o 17,7%, tj. o 17 306 świadectw fitosanitarnych więcej niż w 2011 r.

⁵ W jednym przypadku Inspektorat podjął działania windykacyjne.

⁶ Dz.U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁸ Wyrokiem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z 29 lutego 2012 r. oddalono powództwo Inspektoratu o zasądzenie kwoty 0,3 tys. zł za przeprowadzenie granicznej kontroli fitosanitarnej, a postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli z 13 marca 2012 r. umorzono postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji dochodzonej opłaty za usługi fitosanitarne w kwocie 2,8 tys. zł.

⁹ Wezwanie nr WDF.3212.5.2012 na kwotę 61,21 zł wystawiono 13 kwietnia 2012 r., tj. po upływie 519 dni od terminu płatności, który przypadał na 11 listopada 2010 r., a wezwanie nr WDF.3212.359.2012 wystawiono 19 października 2012, tj. po 67 dniach od terminu płatności, który upłynął 13 sierpnia 2012 r.

z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁰.

Badanie działań podejmowanych wobec trzech podmiotów o najdłuższym okresie przeterminowania należności wykazało, że w jednym przypadku tytuł wykonawczy został wystawiony po upływie ponad 16 miesięcy, a w drugim pozew do sądu sporządzono po upływie ponad 19 miesięcy od daty płatności.

(dowód: akta kontroli str. 76-83, 98-127, 434)

Główny Księgowy Inspektoratu wyjaśniła, że przyczyną opóźnień w podejmowaniu działań windykacyjnych był fakt, że jeden pracownik zajmuje się jednocześnie księgowaniem dochodów budżetowych, jak i monitorowaniem terminowości dokonywanych wpłat.

(dowód: akta kontroli str. 339-340)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie windykację należności budżetu państwa pomimo stwierdzonych opóźnień w podejmowaniu tych działań.

2. Wydatki budżetowe.

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym Inspektoratu na rok 2012 wydatki budżetu państwa zostały zaplanowane w wysokości 10 262,0 tys. zł.

Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 36-45)

Zaplanowane wydatki w trakcie roku zostały zwiększone per saldo o kwotę 1 661,0 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały:

- ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 1 499,0 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych¹² z tytułu przejętych zadań realizowanych przez Inspektorat na podstawie art. 103 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, które w 2010 r. były finansowane ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych¹³,
- ze zwiększenia z rezerw celowych budżetu państwa o kwotę 110,0 tys. zł z przeznaczonej na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, tj. uzupełnienie wydatków na ubezpieczenia społeczne pracowników w związku z podniesieniem wysokości składki rentowej o 2%¹⁴,
- ze zwiększenia wydatków z budżetu wojewody o kwotę 52,0 tys. zł z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne (41,5 tys. zł) i wydatki bieżące (10,5 tys. zł).

(dowód: akta kontroli, str. 130-134, 233-261)

W ramach posiadanego upoważnienia¹⁵ Wojewódzki Inspektor dokonała przeniesień wydatków budżetowych między paragrafami w obrębie jednego rozdziału na kwotę 1 071,0 tys. zł. Uzasadnieniem przeniesień była konieczność bieżącego zabezpieczenia realizacji zadań statutowych Inspektoratu.

(dowód: akta kontroli str. 135-136, 262-273, 394)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nieprawidłowości nie stwierdzono.

¹⁰ Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.

¹¹ Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.

¹² Dz.U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

¹³ Część 83, poz. 57.

¹⁴ Część 83, poz. 73.

¹⁵ Zarządzenie nr 144 Wojewody Mazowieckiego z 20 marca 2012 r.

Wydatki budżetowe Inspektoratu w 2012 r. zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z potrzeby zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

Zrealizowane wydatki wyniosły 11 915,6 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach. W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 383,8 tys. zł, tj. o 3,3%.

Dominującą pozycję wydatków stanowiły wydatki bieżące (tj. 98,9% wydatków ogółem) i wyniosły 11 786,8 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach. Wydatki majątkowe stanowiły 0,7% wydatków ogółem i wyniosły 88,0 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach. Świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 0,4% wydatków ogółem i wyniosły 40,8 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach.

Zrealizowane wydatki bieżące były wyższe od wykonania w 2011 r. o 309,8 tys. zł, tj. o 2,6%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (91,3%) stanowiły wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń oraz zakupy towarów i usług. Wydatki na wynagrodzenia¹⁶ wyniosły 7 646,9 tys. zł (64,9%) i w porównaniu do 2011 r. były niższe o 98,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 130-131, 143-144, 145-146)

W 2012 r. Inspektorat przeprowadził dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, których przedmiotem była dostawa materiałów biurowych oraz zakup paliwa do pojazdów służbowych realizowany w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 329-331)

Przeciętne zatrudnienie¹⁷ w 2012 r. w Inspektoracie wyniosło 207 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o cztery osoby. Zmniejszenie zatrudnienia wystąpiło zarówno w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania¹⁸ (o dwie osoby), jak i w grupie członków korpusu służby cywilnej¹⁹ (o dwie osoby).

Przeciętne wynagrodzenie²⁰ w 2012 r. wyniosło 3 078,50 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 20 zł, tj. o 0,6%.

(dowód: akta kontroli str. 209-214)

W 2012 r. Inspektorat wydatkował 5,5 tys. zł²¹ na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych 3 umów zlecenia i 2 umów o dzieło z osobami spoza kontrolowanej jednostki. Szczegółowym badaniem objęto wszystkie 5 umów. W wyniku kontroli stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

(dowód: akta kontroli, str. 179-180, 215-230)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych²² wyniosły 40,8 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były niższe o 14 tys. zł, tj. o 25,6%. Niższa niż w 2011 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych była wynikiem mniejszej liczby wniosków o dofinansowanie zakupu szkielek korekcyjnych. Najwyższe wydatki poniesiono na: zakup wody i herbaty²³ – 22,9 tys. zł (56,1%), wypłatę ekwiwalentu za umundurowanie²⁴ – 9,5 tys. zł (23,3%) i dofinansowanie zakupu szkielek korekcyjnych²⁵ – 3,5 tys. zł (8,6%).

¹⁶ Wg danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁷ W przeliczeniu na pełne etaty.

¹⁸ Status zatrudnienia 01.

¹⁹ Status zatrudnienia 03.

²⁰ Wg kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

²¹ § 4170 – wynagrodzenia bezosobowe.

²² § 3020 – wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń.

²³ Zarządzenie nr 7/12 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z 3 czerwca 2012 r. w sprawie ustalenia norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

²⁴ § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 lutego 2009 r. w sprawie umundurowania pracowników Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa – Dz.U. Nr 34, poz. 270.

(dowód: akta kontroli, str. 181-188)

Wydatki majątkowe Inspektoratu zrealizowano w wysokości 88,0 tys. zł, tj. 99,4% planu po zmianach i przeznaczono na zakupy inwestycyjne (§ 606). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki wykorzystano m.in. na zakup: agregatu prądotwórczego o wartości 41,0 tys. zł, drukarki do paszportów i etykiet o wartości 20,7 tys. zł, klimatyzatora o wartości 12,2 tys. zł oraz programu komputerowego do obsługi finansowo-księgowej o wartości 10,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 168, 396-423)

W 2011 r. Inspektorat wydatków majątkowych nie realizował.

(dowód: akta kontroli str. 143-144)

Zobowiązania Inspektoratu na koniec 2012 r. wyniosły 726,8 tys. zł i były niższe niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. (778,4 tys. zł). Główną pozycję (629,3 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z 2011 r. wzrosły o 1,0%. Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług wyniosły 91,6 tys. zł i w porównaniu do 2011 r. (150,2 tys. zł) były mniejsze o 39,0%.

W 2012 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(dowód akta kontroli str. 232)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Inspektoratu (dysponenta trzeciego stopnia):

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

a także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁵ i z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 231)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 358-363)

²⁵ Zarządzenie nr 11/02 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z 20 listopada 2002 r. w sprawie dopłaty do okularów korygujących wzrok dla pracowników Wojewódzkiego inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie.

²⁶ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

²⁷ Dz.U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 1 874 024,30 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 11 915 596,64 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie 31 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 52-53)

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 1 874 024,30 zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 46, 128-129, 358-359, 360)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 93 640,20 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

(dowód: akta kontroli str. 130-131, 145-146)

W Inspektoracie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli, str.132-133)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²⁸. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków 11 915,6 tys. zł wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 232, 363)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Dokumentacja opisująca przyjęte²⁹ w Inspektoracie zasady (politykę) rachunkowości spełniała warunki określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁰. Dokumentacja była dostępna dla pracowników Działu Księgowości. Określono w niej – stosownie do standardów rachunkowości – stanowiska i zakresy obowiązków osób

²⁸ Dz.U. Nr 298, poz. 1766.

²⁹ Zarządzenie nr 7/11 Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z 29 grudnia 2011 r.

³⁰ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej.

(dowód: akta kontroli str. 354-356)

W Inspektoracie od 1999 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Wojewódzkiego Inspektora system księgowości komputerowej „FK-Plus” firmy Magres.

Szczegółowe badanie systemu komputerowego FK-Plus wykazało, że zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości),
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości); system wymagał zatwierdzenia zapisów przed wygenerowaniem sprawozdań budżetowych (Rb-23, Rb-27 Rb-28 i Rb-70).

(dowód: akta kontroli str. 354-357)

Badanie przeprowadzono w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 - subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50,0 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 89 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną³¹ na kwotę 1 132,5 tys. zł. Niezależnie badaniu poddano także 10 dowodów księgowych dobranych w sposób celowy na kwotę 73,6 tys. zł. Wydatki objęte badaniem stanowiły 10,1% zrealizowanych wydatków przez Inspektorat.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym, były poddane kontroli bieżącej i zgodnej, z przyjętymi w Inspektoracie zasadami (polityką) rachunkowości, dekretacji oraz wiarygodnie zapisane w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 365-366, 435)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie stwierdzono nieprawidłowości o charakterze systematycznym polegającą na użytkowaniu programu informatycznego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, który uniemożliwiał wprowadzenie zapisu księgowego zawierającego datę dokonania operacji gospodarczej, tj. wymogu określonego art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Na powyższą nieprawidłowość Najwyższa Izba Kontroli wskazała po kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r.

Główny Księgowy Inspektoratu wyjaśniła, że w 2012 r. został zakupiony nowy program, który spełnia wszystkie wymagania ustawy o rachunkowości i jest użytkowany od 2013 r.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie

³¹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

operacji finansowych oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczącej operacji finansowych i gospodarczych oraz pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości zgodność systemu księgowości komputerowej z zasadami rachunkowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o niezwłoczne podejmowanie czynności windykacyjnych w przypadku nieuregulowania w terminie należności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 18 marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Witold Markiewicz
Główny specjalista
kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
podpis

³² Dz.U. z 2012 r., poz. 82.